

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ОРА-2025/044/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Орхон аймаг
2025 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: П.Пүрэвлхагва
Утас: 70353088 Цахим хаяг: purevlkhagvar@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах
Утас: 70355805 Цахим хаяг: buyanundrakhb@audit.gov.mn

Аудитор: О.Гантуяа
Утас: 70350757 Цахим хаяг: gantuyao@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2025.02.17. № 01

танай _____ -ны № _____ -т

ОРХОН АЙМГИЙН ГАЗРЫН
ХАРИЛЦАА, БАРИЛГА, ХОТ
БАЙГУУЛАЛТЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Д.ЦОЛМОН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн Ерөнхий газрын 2024 оны 5 дугаар сарын 02-ны өдрийн 1/1120 дугаартай "Сургалтад хамрагдах тухай" албан бичгийн дагуу Орхон аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын дарга Бүгд Найрамдах Турк улсын газрын бүртгэл, кадастрын ерөнхий газрын сургалтын хөтөлбөрийн хүрээнд 6 хоногийн сургалтад хамрагдаж 6,200.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар гудамж талбайн нэр, эд хөрөнгийн хаягжуулалтын зургийг боловсруулж, хаягийн мэдээллийн санд

оруулсан, 1:1000-ны масштабтай байр зүйн зургийн шинэчлэл, геопортал цахим системд оруулсан гүйцэтгэлийн материалыг тус бүр тусгай зориулалтын материалд орлого авснаар бараа материалын үлдэгдэл 87,211.8 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд орсон газар эзэмших эрхийн үнийн орлого 133,733.0 мянган төгрөгийг Орон нутгийн ерөнхий орлогын дансанд төвлөрүүлсэн байна.

Байгууллагын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 4 зорилт, 129 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр аймгийн Засаг даргатай гэрээ байгуулж, хэрэгжилтийг 91.7 хувьтай үнэлүүлсэн байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудитор аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

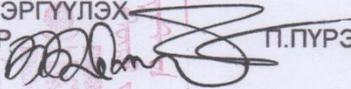
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР П.ПҮРЭВЛХАГВА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>40,197,205.60</u>	<u>148,909,765.00</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	0.00	0.00
33	АВЛАГА	30,207,965.60	41,292,075.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	30,207,965.60	41,292,075.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	9,989,240.00	107,617,690.00
351	Түүхий эд материал	0.00	87,600,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал		87,600,000.00
354	Хангамжийн материал	9,989,240.00	20,017,690.00
35410	Бичиг хэргийн материал	4,553,550.00	4,477,750.00
35420	Аж ахуйн материал	5,435,690.00	5,383,790.00
35470	Бусад хангамжийн материал		10,156,150.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>259,250,321.72</u>	<u>359,356,924.66</u>
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	0.00	0.00
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	259,250,321.72	359,356,924.66
392	Биет хөрөнгө	258,920,321.76	325,835,258.07
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	16,918,686.90	16,918,686.90
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,383,737.44	-6,767,474.88
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	299,204,237.95	442,750,137.95
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-77,715,265.51	-158,245,641.74
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	30,089,907.50	44,633,907.50
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,193,507.64	-13,454,357.66
393	Биет бус хөрөнгө	329,999.96	33,521,666.59
39301	Програм хангамж	440,000.00	1,760,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-110,000.04	-238,333.41
39303	Бусад биет бус хөрөнгө		32,000,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>299,447,527.32</u>	<u>508,266,689.66</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	0.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	0.00
4122	Гадаад валют	0.00	0.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>309,864,177.32</u>	<u>508,266,689.66</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	309,864,177.32	508,266,689.66
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	190,706,338.05	190,706,338.05
51101	Өмч: - төрийн	190,706,338.05	190,706,338.05
512	Хуримтлагдсан үр дүн	119,157,839.27	317,560,351.61
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	119,157,839.27	119,157,839.27
51220	Тайлант үеийн үр дүн		198,402,512.34
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>309,864,177.32</u>	<u>508,266,689.66</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,610,977,119.02	1,565,135,352.25
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,300,492,815.00	1,206,103,477.25
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	683,812,100.00	927,853,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	683,812,100.00	927,853,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	616,580,015.00	277,228,060.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	59,060,393.00	141,195,060.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	117,309,622.00	2,300,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	440,210,000.00	133,733,000.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	100,700.00	1,022,317.25
133003	Хөрөнгийн	100,700.00	1,022,317.25
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,419,855,276.30	1,366,732,839.91
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,419,855,276.30	1,366,732,839.91
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	731,744,639.45	1,173,736,439.42
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	511,602,087.98	830,836,729.37
210101	Үндсэн цалин	266,640,661.82	377,600,917.36
210102	Нэмэгдэл	150,106,145.66	291,270,812.01
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	42,830,000.00	103,400,000.00
210104	Урамшуулал	52,025,280.50	58,565,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	65,600,345.03	104,850,191.86
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,790,312.11	71,513,554.54
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,269,448.56	8,413,359.36
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,145,158.88	4,153,879.66
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,035,947.67	4,153,879.66
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,359,477.81	16,615,518.64
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	47,872,066.40	64,322,297.93
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,355,273.17	3,949,909.92
210302	Түлш, халаалт	3,361,805.95	3,043,798.06
210303	Цэвэр, бохир ус	1,202,087.28	784,859.95
210304	Байрны түрээс	38,952,900.00	56,543,730.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,590,932.18	29,659,745.85
210401	Бичиг хэрэг	13,639,900.00	15,922,317.25
210402	Тээвэр, шатахуун	4,670,000.00	4,060,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,407,732.18	1,826,728.60
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	379,500.00	306,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	8,493,800.00	7,544,700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,142,000.00	818,000.00
210604	Урсгал засвар	3,142,000.00	818,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	897,000.00	880,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	897,000.00	880,000.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,747,291.30	9,033,437.35
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,667,391.30	7,851,137.35
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		864,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	72,000.00	70,600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	7,900.00	7,700.00
210807	Газрын төлбөр		240,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	69,292,916.56	133,336,037.06
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		42,032,740.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	69,292,916.56	91,303,297.06
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	688,110,636.85	192,996,400.49
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,001,000.00	56,104,990.54
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	2,001,000.00	3,800,200.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		36,967,290.54
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		15,337,500.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	115,749,636.85	3,157,663.32
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	115,749,636.85	2,484,137.72
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг		673,525.60
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	570,360,000.00	133,733,746.63
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	570,360,000.00	133,733,746.63
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	191,121,842.72	198,402,512.34
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	191,121,842.72	198,402,512.34

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,454,609,368.50	1,276,129,925.60
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	154,217,253.50	71,048,765.60
120	Нийтлэг татварын бус орлого	154,217,253.50	71,048,765.60
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	154,217,253.50	71,048,765.60
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	78,494,913.50	71,048,765.60
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	75,722,340.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,300,392,115.00	1,205,081,160.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	683,812,100.00	927,853,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	683,812,100.00	927,853,100.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	616,580,015.00	277,228,060.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	59,060,393.00	141,195,060.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	117,309,622.00	2,300,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	440,210,000.00	133,733,000.00

2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,322,477,659.74	1,272,648,025.60
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,322,477,659.74	1,272,648,025.60
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	634,367,022.89	1,079,651,625.11
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	511,602,587.98	830,836,729.37
210101	Үндсэн цалин	266,679,247.67	377,600,917.36
210102	Нэмэгдэл	150,106,145.66	291,270,812.01
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	42,791,914.15	103,400,000.00
210104	Урамшуулал	52,025,280.50	58,565,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	65,600,345.03	104,850,191.86
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,790,312.11	71,513,554.54
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,269,448.56	8,413,359.36
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,145,158.88	4,153,879.66
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,035,947.67	4,153,879.66
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,359,477.81	16,615,518.64
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	47,872,066.40	64,322,297.93
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,355,273.17	3,949,909.92
210302	Түлш, халаалт	3,361,805.95	3,043,798.06
210303	Цэвэр, бохир ус	1,202,087.28	784,859.95
210304	Байрны түрээс	38,952,900.00	56,543,730.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,574,732.18	2,764,028.60
210401	Бичиг хэрэг	1,119,900.00	
210402	Тээвэр, шатахуун	210,000.00	99,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,407,732.18	1,826,728.60
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	379,500.00	306,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	457,600.00	532,300.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	73,000.00	71,600.00
210604	Урсгал засвар	73,000.00	71,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	897,000.00	880,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	897,000.00	880,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,747,291.30	9,033,437.35
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,667,391.30	7,851,137.35
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		864,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	72,000.00	70,600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	7,900.00	7,700.00
210807	Газрын төлбөр		240,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0.00	66,893,340.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		66,893,340.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	688,110,636.85	192,996,400.49
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	0.00	0.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,001,000.00	56,104,990.54
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	1,856,300.00	3,800,200.00

213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		36,967,290.54
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	144,700.00	15,337,500.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	115,749,636.85	3,157,663.32
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	115,749,636.85	2,484,137.72
213306	Улсын төсвийн орлогод төвлөрүүлэх шилжүүлэг		673,525.60
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	570,360,000.00	133,733,746.63
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	570,360,000.00	133,733,746.63
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	132,131,708.76	3,481,900.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	0.00	3,481,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	3,481,900.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	3,481,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал		3,481,900.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	0.00	-3,481,900.00
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.00	0.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	132,131,708.76	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	144,700.00	
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	132,276,408.76	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	190,706,338.05	2,004,601.28	- 110,123,550.63	82,587,388.70
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				0.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	190,706,338.05	2,004,601.28	- 110,123,550.63	82,587,388.70
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт				0.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			-2,889,827.77	-2,889,827.77
C08	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	190,706,338.05		119,157,839.27	309,864,177.32
D01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	190,706,338.05		119,157,839.27	309,864,177.32
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	190,706,338.05	0.00	119,157,839.27	309,864,177.32
D08	Тайлант үеийн үр дүн			198,402,512.34	198,402,512.34
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	190,706,338.05	0.00	317,560,351.61	508,266,689.66

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,007,853,100.0 0	995,744,202.28
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,007,853,100.0 0	995,744,202.28
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	954,032,400.00	941,939,211.74
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	706,528,300.00	705,330,673.03
210101	Үндсэн цалин	376,996,000.00	377,600,917.36
210102	Нэмэгдэл	167,547,300.00	165,764,755.67
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	103,420,000.00	103,400,000.00
210104	Урамшуулал	58,565,000.00	58,565,000.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00.00	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	89,311,900.00	89,161,934.83
210201	Тэтгэврийн даатгал	60,947,400.00	60,845,539.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,170,300.00	7,158,298.78
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,532,400.00	3,526,349.37
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,532,400.00	3,526,349.37
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,129,400.00	14,105,397.57
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	66,012,900.00	64,322,297.93
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,901,300.00	3,949,909.92
210302	Түлш, халаалт	3,598,000.00	3,043,798.06
210303	Цэвэр, бохир ус	1,969,700.00	784,859.95
210304	Байрны түрээс	56,543,900.00	56,543,730.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,764,100.00	2,764,028.60
210401	Бичиг хэрэг	440,400.00	00.00
210402	Тээвэр, шатахуун	99,000.00	99,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,808,300.00	1,826,728.60
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	00.00	306,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	416,400.00	532,300.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	71,600.00	71,600.00
210604	Урсгал засвар	71,600.00	71,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	880,000.00	880,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	880,000.00	880,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,033,600.00	9,033,437.35
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7,851,300.00	7,851,137.35
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	864,000.00	864,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	70,600.00	70,600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	7,700.00	7,700.00
210807	Газрын төлбөр	240,000.00	240,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	79430000.00	70375240.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	79,430,000.00	70,375,240.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	53820700.00	53804990.54
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	53,820,700.00	53,804,990.54
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	3,800,200.00	3,800,200.00

213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	36,967,300.00	36,967,290.54
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,053,200.00	13,037,500.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,007,853,100.00	995,744,202.28
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	927,853,100.00	925,368,962.28
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	927,853,100.00	925,368,962.28
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	80,000,000.00	70,375,240.00
120004 1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	80,000,000.00	70,375,240.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	23.00	22.00
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	20.00	19.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	02.00	02.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 39.0 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 39.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулж тайлагналаа.

Залруулсан алдаа:

- Албан хаагчдад албан томилолтоор ажилласан хугацаанд 39.0 мянган төгрөгийн нөхөн олговрыг давхардуулан олгосныг аудитын явцад суутган тооцсон.

Аудитаар нийт 11,733.7 мянган төгрөгийн 3 зөрчил² илэрснээс, 11,733.7 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага, байгууллагын дотоод хяналтыг сайжруулахтай холбоотой 2 зөвлөмж хүргүүлсэн.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй болно.

5.2 Албан шаардлага

Орхон аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны үйл ажиллагааны ерөнхий үнэлгээгээр өндөр оноо авсантай холбогдуулан гаргасан аймгийн Засаг даргын 2024 оны 10 сарын 18-ний өдрийн А/767 дугаар захирамжийг үндэслэн нийт 11,733.7 мянган төгрөгийн урамшууллыг улирлын ажлын үр дүнгийн мөнгөн урамшуулалтай давхардуулан олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 7.3-д "Төсвийг нэг жилээр баталж, тайлагнах бөгөөд батлагдсан төсвийг сар, улирлаар хуваарилан, хэрэгжилтийг зохион байгуулна", 41.2.3-д "төсвийн гүйцэтгэлийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлж, тайлагнах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-т "хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох", Засгийн газрын 2019 оны 05 дугаар тогтоолын 3 дугаар хавсралтаар баталсан "Төрийн албан хаагчид мөнгөн урамшуулал олгох журам"-ын 1.2-д "Төрийн албан хаагчийн ажлын гүйцэтгэлийн үнэлгээ, улирлын ажлын үр дүнг үндэслэн төрийн албан хаагчид дараах эрх бүхий албан тушаалтан мөнгөн урамшуулал олгоно", 1.2.1-д "төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь харьяа байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээ, ажлын үр дүнг

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/;

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

үндэслэн холбогдох гүйцэтгэлийн үнэлгээний журамд тодорхойлсон мөнгөн урамшуулал авах нөхцөлийг хангасан төсвийн төвлөрүүлэн захирагч болон төсвийн шууд", 2.2-д "Төрийн албан хаагчид улирлын ажлын үр дүнгээр олгох мөнгөн урамшууллын дээд хэмжээ нь албан хаагчийн албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 50 хувиас хэтрэхгүй байна" гэж заасныг зөрчсөн байна.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Төсвийн төлөвлөлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Үндсэн үйл ажиллагааны орлого 1,537.82 мянган төгрөгөөр, барилгын техник хяналтын орлого 7,436.28 мянган төгрөг, нийт 8974.1 мянган төгрөгөөр орлогын төлөвлөгөө тасарсан байна.

Энэ нь төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.2 "Жил бүрийн төсвийн зарлагыг орлого болон санхүүжүүлэх бусад эх үүсвэрээр нь бүрэн нөхдөг байхаар төлөвлөж баталж, хэрэгжүүлэх", 41.2.1-д "хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Үйл ажиллагааны орлогыг бодитой төлөвлөн батлуулж байх.

2. Бараа материалын данстай холбоотой

Илрүүлэлт:

Шатахууныг шаардах хуудсанд литрээр бичдэггүй, мөнгөн дүнгээр бичиж, зарцуулалтын тайланг жолооч бодитоор тайлагнадаггүй мөнгөн дүнд нь тааруулж тайлагнадаг байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна", Сангийн сайдын 347 дугаар тушаалаар баталсан "Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар"-ын 6-д "Тооцооны маягтыг нөхөх заавар"-ын НХМаягт ТМ-4 маягтад "тухайн байгууллагын хөнгөн тэрэг нь ямар албан тушаалтны хэрэгцээнд үйлчилсэн талаарх гүйцэтгэлийг гаргахдаа жолоочийн тооцооны хуудсыг хэрэглэнэ. Хөнгөн тэрэг хэрэглэсэн албан тушаалтан хэдэн км явснаа хянаад гарын үсэг зурна. Тооцоог нягтлан бодогч хийж, нийт дүнгээр түлш, шатахууны хэмнэлт, хэтрэлтийг гаргана" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Шаардах хуудсанд шатахууныг литрээр бичиж, зарцуулалтыг бодитоор тайлагнаж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Албан хаагчдад албан томилолтоор ажилласан хугацаанд 39.0 мянган төгрөгийн нөхөн олговрыг давхардуулан олгосон.	1	39.0	1	39.0			1	39.0				
Дүн	1	39.0	1	39.0			1	39.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
2023 оны ажлын үр дүнгээр Монгол улсын шилдэг, тэргүүний аймгаар шалгарсан тул 21 албан хаагчдыг үндсэн цалингийн 50%-иар 11,733.7 мянган төгрөгөөр шагнаж урамшуулсан байна	1	11,733.7			1	11,733.7						
Шатахууныг шаардах хуудсанд литрээр бичдэггүй, мөнгөн дүнгээр бичиж, зарцуулалтын тайланг жолооч бодитоор тайлагнадаггүй мөнгөн дүнд нь тааруулж тайлагнадаг байна.	1							1				
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого 1,537.82 мянган төгрөгөөр, барилгын техник хяналтын орлого 7,436.28 мянган төгрөг нийт 8974.1 мянган төгрөгөөр орлогын төлөвлөгөө тасарсан байна.	1							1				
Дүн	3	11,733.7			1	11,733.7	2					

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо			Санал дүгнэлтийн хэлбэр				
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс таггалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			